

2

Toinen oppitunti

Rekvisiitta:

- Sokkolinat (esim. huiveja tarvittava määrä tai kangaskaistaleita)
- Eläinkortit (kopiopohja 1), kuvat eläinten tarpeista (kopiopohja 2)
- kasvovärit ja /tai eläinhatut
- Rottapähine
- Roskia ja ruuantähteitä, joita viedään etukäteen puistoon
- Ekosoittimia: juomapurkkimarakasseja, kiviä, keppejä, muovikasseja
- CD-soitin ja cd Lauuja Siistin Stadin snadeille – laulu nro 6, Hällävälpeikko

VINKKI: Rottapähineitä ja muitakin eläinpähineitä voi teettää Opetusviraston alaisessa nuorten työpajassa, Sinisessä Verstaassa, p. 310 81415. Pähineiden hinta on 20–30 euroa (v. 2003)

Virittäytymisleikki

Emot ja ankanpoikaset

Opitaan ymmärtämään puistossa asuvien eläinten

tarpeita ja sen kautta hieman myös luonnon kiertokulkua. Opitaan, mitä haittoja roskaantumuksesta on puistoluonnossa.

Tämä hauska draamaharjoitus lisää lasten luottamusta toisiinsa.

Mennään avoimeen ulkotilaan, esim. pelikentälle tai tasaiselle nurmialueelle. Mikäli lapsiryhmässä on lapsia, jotka ovat arkoja olemaan sokkona, voidaan näyttää ensin aikuisvoimin, mistä oikein on kysymys.

Ohjaaja: Tänään opimme asioita puistojen eläimistä. Oletteko koskaan ajatelleet, miten ihan samannäköiset eläimet voivat tunnistaa omat poikasensa? Esimerkiksi satojen pulujen parvista puluäiti osaa tunnistaa omat lapsensa ja lapset oman äitinsä. Kokeilemme tätä nyt leikin avulla. Ottakaa itsellenne pari, esimerkiksi joku jolla on samaa väriä vaatteissa kuin sinulla.

Toinen parista on ensin ankaemo ja toinen ankanpoikanen. Leikin aikana on tarkoitus vaihtaa roolia niin, että kumpikin saa kokeilla poikasena ja emona olemista. Oletteko koskaan leikkineet sokkoa? Nämä ankat ovat siitä erikoisia, että niiden poikaset syntyvät sokeina. Siksi pä laitammekin poikaselle sokkoliinan. (Tarvittaessa: Näytän ensin parini kanssa, miten leikki kulkee) Aikuiset kiinnittävät sokkoliinoja ja katsovat, etteivät lapset törmäile tai satuta itseään.

Emo lähtee nyt viemään poikasta kävelyille. Poikanen on vielä niin arka, että se laittaa siipensä emon olkapäälle. Emo antaa poikaselle ääninäytteen omasta vaakkumisestaan VAAK-VAAK! Jotta sokea poikanen ei eksyisi, sen on oltava ihan kiinni emossaan.

Pysähdytään. Poikanen kasvaa hieman, emo uskalttaa jo siirtyä kulkemaan parin metrin päähän poikasestaan. Sen on kuitenkin koko ajan vaakuttava ja kutsuttava poikasta omalla äänellään ja poikanen seuraa vain omaa emoaan.

Pysähdytään. Ohjaaja: Lopuksi kaikki poikaset kerätään yhdeksi ryhmäksi lammelle uiskentelemaan, kun emot käyvät hakemassa ruokaa kauem-paa. Poikaset, kellukaat lammella tiiviinä parvena ja odottakaa emonne kutsuhuutoa.

Nyt emot palaavat. Ne muodostavat ison piirin poikasarven ympärille ja kutsuvat omaa poikastaan kukin omalla äänellään. Poikaset, heiluttakaa siipiänne edellänne, että ette törmää toisiin poikasiin. Emo löytyy kutsuäänien perusteella. Jos poikanen pyrkii väärän emon luo, väärä emo voi ohjata poikasta siivellä oikeaa emoa kohti. Kun oma poikanen on löytynyt, halatkaa sitä!

Sitten vaihdamme rooleja, että emotkin saavat kokeilla poikasena oloa.

Puiston eläimet

Asettuminen puistoissa elävien eläinten rooleihin.

Avustava aikuinen poistuu muuntautumaan Rotaksi (pähine ja kasvomaalaus, tyyny mahaan, harmaa paita, häntä). Avustava aikuinen perehtyy rooliinsa etukäteen.

Ohjaaja kertoo: "Arvatkaapa mitä, on tapahtunut aika kauhea juttu. Tässä ihan lähistöllä olevassa puistossa on alettu rakentamaan taloa. Puiston puut ja kasvit on jouduttu kaatamaan ja siellä asuvia eläimiä on matkalla tänne meidän puistoomme katsomaan, olisiko täällä hyvä asustaa.

Tutkitaan kuvataulua.

Ohjaaja: Tässä kuvassa näkyy, mitä eläimiä rakennustöiden alle jäävässä puistossa asui. Mitä täältä oikein löytyykään? Jotta ymmärtäisimme paremmin eläinystäviamme te saatte nyt sujahtaa eläinten nahkoihin.

Minulla on tässä kortteja, joista ilmenee, miksi eläimeksi saatte muuttua. (ELÄINTEN KUVAT: harakka, siili, sammakko ja orava). Vetäkää kukin yksi kortti itsellenne. Älkää näyttäkö korttianne muille. Tutkikaa korttianne ja miettikää, miten teidän eläimenne liikkuu ja äänтелеe. Alkaka liikkuu kuin kuvanne eläin. Jos ette tiedä, miten jokin eläin äänтелеe tai liikkuu, minulta voi pyytää apua.

Eläinperheille tuli kova kiire poistua rakennustyömaalta ja nyt ovat perheenjäsenet hukassa. Etsikää seuraavaksi omat perheenjäsenenne eli lajitoverinne liikkeiden ja äänten perusteella. Kuka liikkuu ja äänтелеe samalla tavalla kuin sinä? Menkää kimppaan oman perheenne kanssa. Tarkistakaa vielä kuvasta, oletteko samaa perhettä.

Nyt ovat perheet onnellisesti koossa. Tulkaa tänne, niin saatte eläinnassut (naamat).

Aikuiset tekevät kasvomaalaukset ja/tai laittavat eläimille eläinpähineet.

Eläinperheet, tässä on teille muistin virkistämiseksi kortit, joista näkyy, mitä tarvitsette. Tarvitsette ruokaa, suojaa ja tiedän on päästävä piiloon vihollisilta. Tutkikaa korttien avulla, voisiko tässä puistossa asua. Löytyykö täältä pesäpaikka? Onko täällä teille ruokaa? Onko täällä teidän vihollisianne? Muistakaa liikkuu lajillenne tyyppisellä tavalla. Kun tutkimustyönne on valmis, huudan tedät tänne eläinten kokoukseen ja selvitämme, mitkä ryhmät voivat muuttaa tänne.

Lapset tekevät tutkimustaan noin 5–10 minuuttia. Sitten heidät kutsutaan kokoon ja kukin eläinryhmä saa vuorollaan kertoa havaintonsa. Joutuuko joku lähtemään muualle?

Kun kaikki ovat kertoneen tarinansa **Rotta** (avustava aikuinen) hiipii paikalle, nakerrellen leivänkannikkaa, "Mitä, meinasitteko te unohtaa minut! Minäkin haluan asua tässä puistossa! Meitä rottia tulee tänne aika lauma, sillä minä satun juuri odottamaan vauvoja!"

Ohjaaja: Voi Eii! Satutteko tietämään, miten nopeasti rotat lisääntyvät? Tämä rottaäiti saa yleensä 10 poikasta, kolmen kuukauden kuluttua sen 10 poikasta ovat valmiita saamaan taas kymmenen poikasta, jotka taas ovat valmiita synnyttämään kolmen kuukauden kuluttua! Kohta täällä on satoja rottia! Kamalaa, nämä rotathan vievät elintilan kaikilta muilta!

Minkälaisissa olissa sinä rotta oikein viihdyt?

Rotta: No, minusta on mukavaa, jos ruokaa ja roskia heitetään maahan, jos roskikset pursuavat ja täällä vallitsee kunnan Hällävälimeininki!

Ohjaaja: Hyvät eläimet, mitä voisimme tehdä, että rotta perheineen EI VIIHTYISI täällä? Jos rotat valtaavat puiston, ei meille muille jää tilaa, eikä ole ihmisilläkään kiva olla.

Eläinlapset pohdiskelevat ratkaisua. Päädytään keräämään roskat.

Rotta: Mitä te oikein teette?! Täällä oli niin viihtyisää meille rotille!

Ohjaaja: Meidän on karkotettava tuo rotta Ämmässuon kaatopaikalle asti, pois tästä puistosta! Tehdään yhdessä ROTANKARKOITUSRÄPPI! Täällä on valmiina hyviä soittimia, jolla voimme karkottaa rotan. Ohjaaja näyttää, miten soitetaan ekosoittimilla. Valitkaa joko kivet, marakassit muovikassit tai kepit. Mitä voisimme huutaa rotalle? Miten voisimme tehdä mahdollisimman pelottavia sammakkoirvistyksiä, harakkaräpsytystä, oravauhkailua, siillisimputusta? Rotta uhittelee, mutta lopulta eläinten tanssi on niin pelottavaa, että rotta lähtee kiljuen pois.

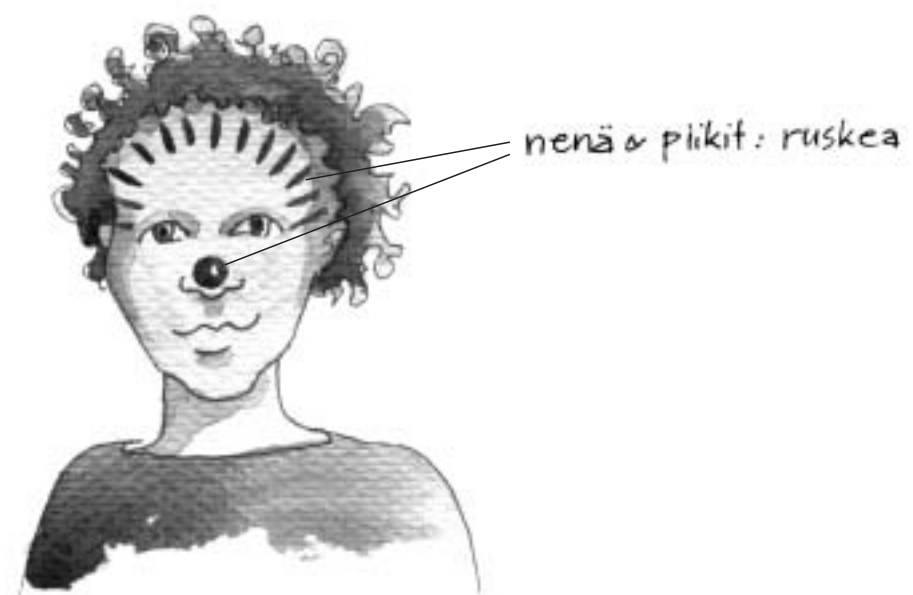
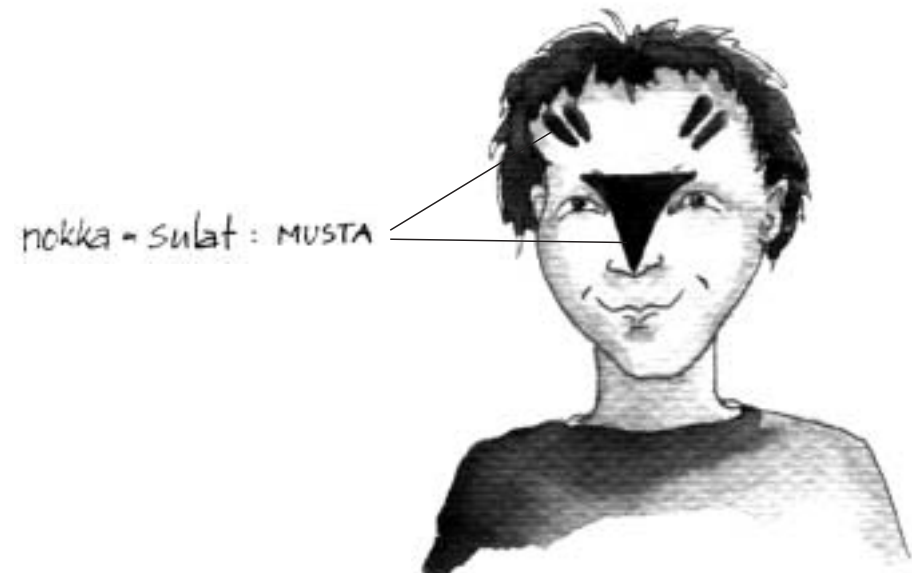
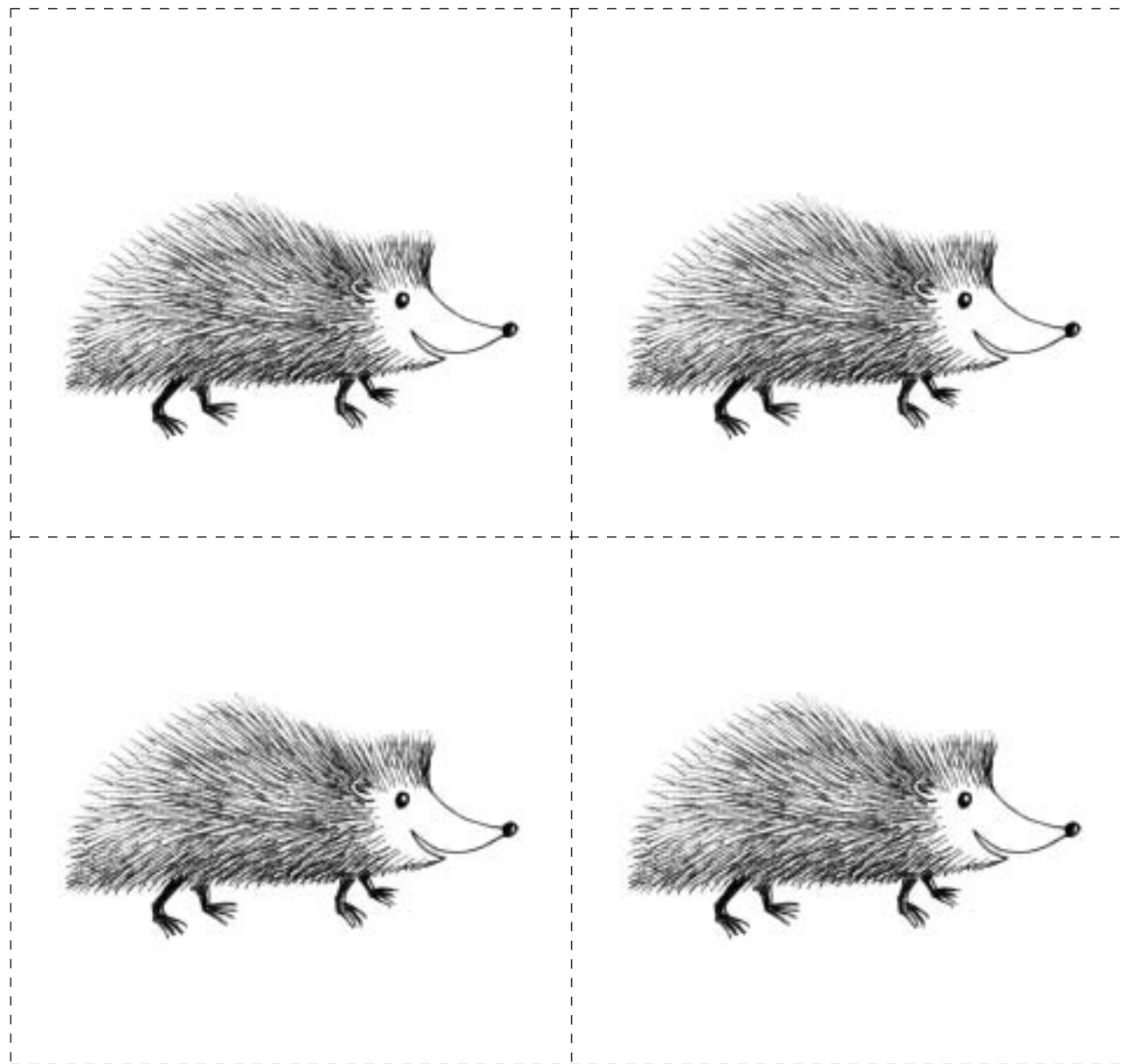
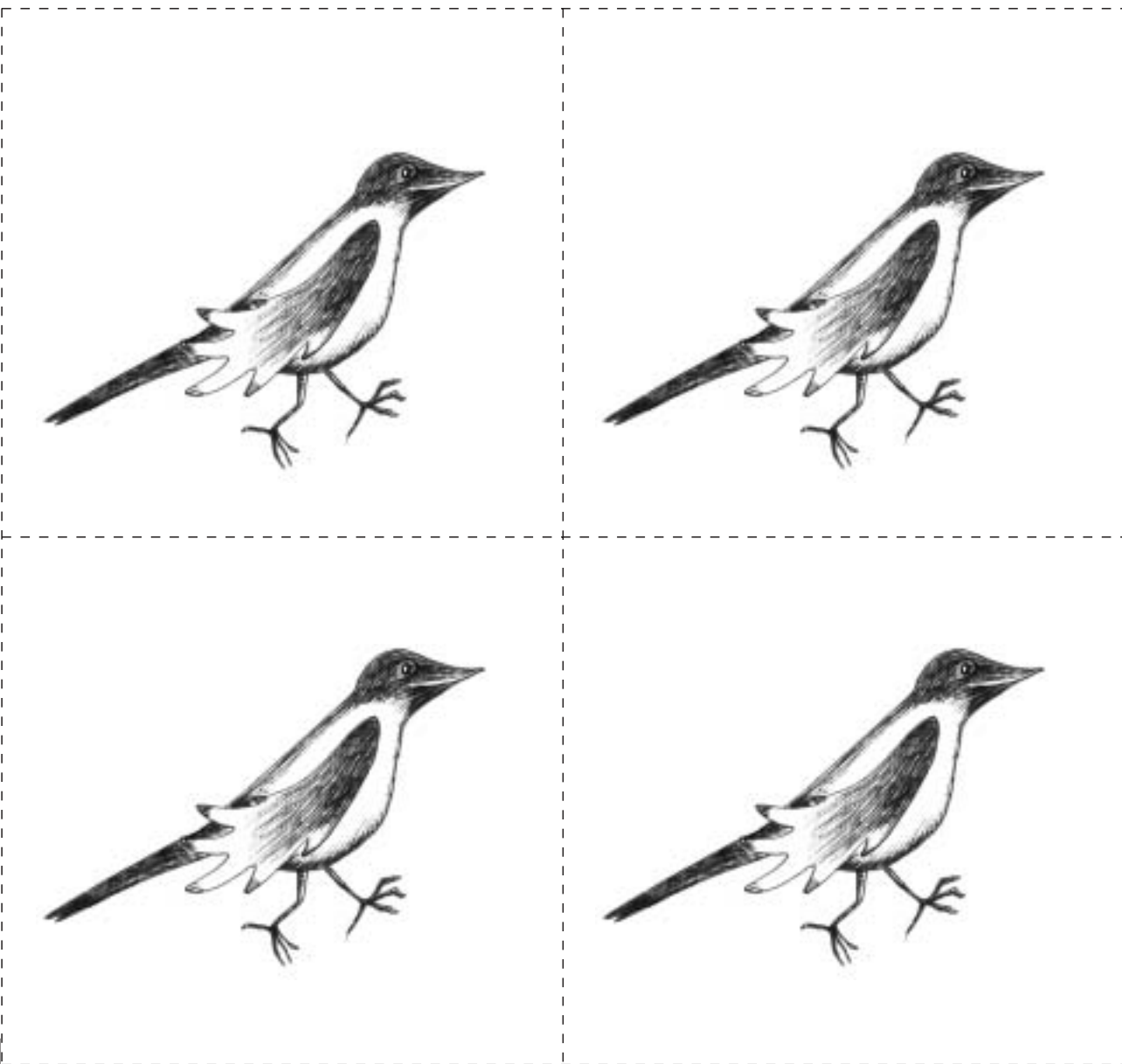
Lopuksi keskustellaan eläinten elämästä puistossa ja siitä, miltä tuntui olla eläimen roolissa.

Pohditaan myös Rotan mainitsemia Hällävälimeininkiä. Minkälainen voi olla Hällävälpeikko ja miten sen toiminta mahdollisesti vaikuttaa puiston viihtyisyyteen. Löytyykö puistosta vielä merkkejä Hällävälpeikon toiminnasta? Töhryjä, jotain rikottua...

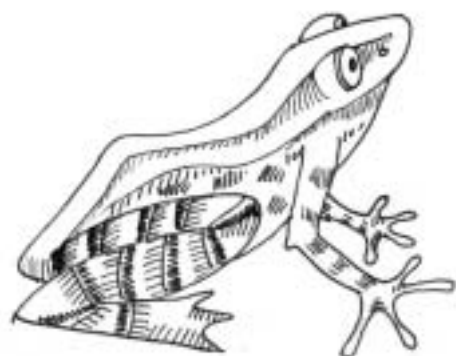
Kuunnellaan loppulauluksi laulu HÄLLÄVÄLPEIKKO CD-levyltä Lauuja Siistin Stadin snadeille

ELÄINKORTIT

ELÄINKORTIT

1

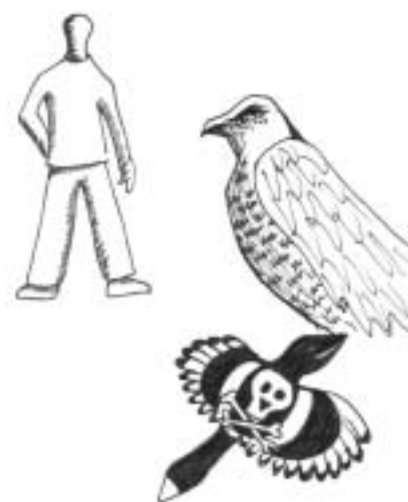
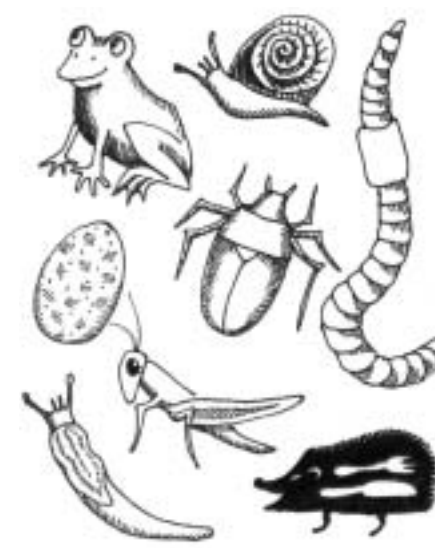
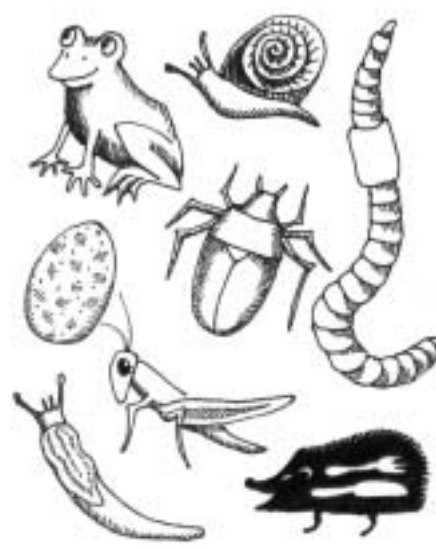
silmät - suu : vihreä

nenä : ruskea
hampaat : musta

ELÄINTEN TARPEET

ELÄINTEN TARPEET

